

УКРАЇНА

Департамент освіти і науки Житомирської обласної державної адміністрації
ЖИТОМИРСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

УЗГОДЖЕНО

Голова профспілкового
співробітників ЖАТФК
_____ **І.ОЛІФІР**

«__» _____ 20__ року

Перевірено

Керівник підрозділу
з охорони праці ЖАТФК
_____ **О.СІВЧЕНКО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора ЖАТФК
_____ **М. ТИМОШЕНКО**

«__» _____ 20__ року

ІНСТРУКЦІЯ № 318

**з охорони праці та безпеки життєдіяльності
при навчанні, роботі в кабінеті (лабораторії) № _____**

(повна назва кабінету, лабораторії, дисципліни)

Житомирського агротехнічного фахового коледжу коледжу

Ця інструкція по охороні праці розроблена для інструктажів і виконання здобувачами освітніх послуг при проведенні занять, лабораторно-практичних та практичних робіт у кабінеті, лабораторії №_____ з навчання по предмету:

(повна назва предмету, дисципліну, напрямку підготовки, тощо)

розповсюджується на всі види урочних та позаурочних академічних занять, (крім дистанційних), а також при виконання лабораторно-практичних та практичних робіт у будь який час згідно з затвердженим розкладом занять, на всіх присутніх осіб, які перебувають, працюють чи навчаються у кабінеті або лабораторіях у тому числі і обладнаних комп'ютерною технікою, яка може використовуватися під час освітньо-виховного процесу.

Інструкція встановлює основні вимоги охорони праці при виконанні перерахованих видів занять у кабінеті /аудиторії № _____ і обов'язкова до виконання її усіма працюючими та студентами.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ БЕЗПЕКИ

Проходячи у кабінет чи лабораторії, будьте обережні, підтримуйте порядок та чистоту на кожному робочому місці / за столом, дотримуйтесь умов і вимог безпечного використання навчального, наочного обладнання та пристроїв, які використовуються під час навчання та при виконанні робіт, а також при використанні та застосуванні у кабінеті чи лабораторії засобів електроніки та комп'ютерної техніки за умов їх наявності та необхідності у застосуванні під час занять чи виконання робіт, а саме: калькулятори, комп'ютер інша подібна оргтехніка.

Здобувачі освітніх послуг зобов'язані отримати, шляхом прослуховування або шляхом особистого ознайомлення із текстом інструкції, необхідну інформацію з питань охорони праці і безпеки життєдіяльності від куратора навчальної групи, викладача, та по завершенні інструктажу здобувачі освітніх послуг власноручно роблять підпис про проведений інструктаж та перевірку знань з охорони праці цій інструкції, у відповідних журналах - (журнал обліку роботи академічної групи, або спеціальний журнал куратора з обліку інструктажів з питань охорони праці), який зберігається у куратора навчальної групи.

Здобувачі освітніх послуг зобов'язані чітко дотримуватись і виконувати вимоги інструкції з охорони праці та правила та вимоги техніки безпеки при роботі з електроприладами та оргтехнікою-калькулятор, комп'ютер та іншими приладами /користуючись інструкціями та паспортами для них/.

Здобувачі освіти мають звернути особливу увагу і пам'ятати, що поспішність, неуважність, не виконання вказівок викладача при проведенні занять можуть привести до тяжких наслідків!

Студенти, яким не виповнилося 18 років, можуть перебувати в приміщеннях, де встановлено і використовується електроустаткування і електричні прилади та апарати, лише під постійним наглядом досвідчених, кваліфікованих викладачів, лаборантів, працівників.

Кожен студент під час перебігу навчального процесу має пройти медичний огляд і подати на медичну довідку медичному працівнику коледжу про відсутність специфічних захворювань, що вимагають окремих обмежень і специфічного, індивідуального характеру при участі у навчально - виховному процесі.

Студенти, які мають навчатися та працювати в кабінеті, аудиторії, лабораторії, зобов'язані пройти такі види інструктажу:

- вступний – проводиться куратором навчальної групи з студентами нового набору перед початком навчального року;
- первинний на робочому місці – проводиться куратором, викладачем перед початком курсу навчання, роботи з певної дисципліни, напрямку підготовки;
- повторний-проводиться у випадку порушень студентами вимог охорони праці;
- позаплановий-проводиться при виконанні специфічних, одноразових робіт, робіт під особливим наглядом;
- цільовий- проводиться перед початком практики за межами коледжу, а також при вибутті здобувачів освіти на екскурсії, масові заходи, змагання, закордонне стажування тощо.

Вступний інструктаж проводить куратор або викладач у формі бесіди в кабінеті. Ознайомлюють студентів із загальними відомостями про навчальний заклад, основними положеннями-з охорони праці, умовами навчання, роботи в лабораторіях і правилами трудового розпорядку.

Первинний інструктаж на робочому місці проводять у формі бесіди на початку першого дня роботи і супроводять показом безпечних прийомів і методів праці.

Мета повторного інструктажу - перевірити, як студенти засвоїли загальні вимоги безпеки і охорони праці, а також у випадках порушень вимог охорони праці.

До роботи із використанням обладнання, приладів, ЕОМ студентів допускають лише після проведення вступного інструктажу, ознайомлення з безпечними прийомами роботи за експлуатаційними інструкціями, перевірки знань з електробезпеки.

Студенти, які навчаються і працюють у кабінеті, аудиторії, лабораторії **ЗОБОВ'ЯЗАНІ:**

- виконувати лише ту роботу, яку доручив керівник, викладач;

- працювати лише з тими пристроями і устаткуванням, ЕОМ, на що мають дозвіл від керівника, викладача;

- завжди тримати своє робоче місце в порядку, не захаращувати проходи і пристрої сторонніми предметами, які можуть травмувати чи створювати некомфортні умови і перешкоджати вільному переміщенню студентів у кабінеті, лабораторії тощо, машинними носіями;

- додержуватись правил особистої гігієни, ввічливої поведінки.

Студентам, які навчаються у кабінеті, лабораторії у тому числі які працюють на ЕОМ, ЗАБОРОНЕНО:

- самостійно вмикати і вимикати електроживлення устаткування пристроїв, ЕОМ без дозволу керівника, викладача;

- Без нагальної потреби переміщувати устаткування і пристрої, ЕОМ;

- працювати на несправному обладнанні, устаткуванні, а також із знятими або несправними запобіжними пристроями;

- самостійно оцінювати технічний стан обладнання та на власний розсуд усувати несправності, переробляти устаткування та інше;

- торкатися до рухомих частин механізму в процесі його роботи;

- перебувати в приміщенні, де встановлено працююче обладнання, діючі макети та механізми, ЕОМ, без присутності керівника, викладача;

- переносити меблі, обладнання, пристрої та інструменти, а також предмети важчі ніж три кг. Без попереднього погодження та дозволу керівника, викладача;

- зупиняти або гальмувати руками рухомі частини обладнання, інструменту, пристроїв, ЕОМ;

- КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЕНО залишати без догляду ввімкнутими устаткування і пристрої особливо електрообладнання, інструменти та прилади, що можуть призвести до необережного ураження електричним струмом;

У разі виникнення пожежі навчання та роботу у кабінеті треба припинити, негайно повідомити про це осіб, які відповідають за перебіг навчання, виконання робіт, експлуатацію ЕОМ. За допомогою і під керівництвом керівника, викладача з дотриманням вимог безпеки і виконанням вимог по евакуації у випадках надзвичайних ситуації, залишити організовано кабінет, аудиторію, лабораторію та з допомогою засобів зв'язку викликати за номером **1-0-1** пожежну охорону. Під керівництвом керівника, викладача приступити до ліквідації пожежі наявними засобами первинного гасіння, що наявні у приміщенні.

Під час гасіння; всі зобов'язані виконувати вказівки відповідальних чергових або старших з обслуги добровільної пожежної дружини /ЛДД/.

Порушення правил охороги праці - основна причина травматизму.

Слід пам'ятати, що найбільш небезпечними є ураження електричним струмом і вогнем, а також поранення, які супроводжуються кровотечею.

• Якщо сталося ураження електричним струмом, потерпілого негайно треба звільнити від струмопровідних частин від'єднавши установку, якої він торкнувся, або відтягти потерпілого від неї, взявши за сухий одяг /або за допомогою якого-небудь непровідного предмета.

До потерпілого, який перебуває під струмом, можна торкатися, надівши діелектричні рукавиці або обмотавши руку сухою (краще прогумованою) тканиною. Звільнивши потерпілого від дії струму, треба покласти його спиною на тверду поверхню, забезпечити повний спокій, перевірити стан дихання і наявність пульсу. Негайно викликати лікаря. Якщо потерпілий важко дихає, треба зробити штучне дихання.

Потерпілого від пожежі треба вивести (або винести) на свіже повітря, погасити на ньому одяг (якщо він загорівся). Треба негайно викликати лікаря і забезпечити потерпілому спокій. Ні в якому разі не можна промивати обпалені ділянки шкіри.

Якщо при травмі виникла кровотеча, треба підняти поранену кінцівку, закрити рану перев'язочним матеріалом і тримати 4-5 хв. рукою; якщо кровотеча зупиниться, рану потрібно забинтувати. Якщо артеріальна кровотеча інтенсивна, то кровоносні судини треба здавити пальцями, джутом або закруткою і негайно викликати лікаря.

РОЗДІЛ 2

ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 2.1 З'ясувати та твердо усвідомити порядок та правила безпеки виконання роботи (при поставленому керівником завданні).
 - 2.2 Перевірити наявність та надійність приладів, інструментів чи обладнання, що буде використано при навчанні та виконанні роботи. Перевірити наявність необхідного інструменту та його справність і безпечність. Зайві предмети і інструменти повинні бути вилучені з робочого місця.
 - 2.3 Звільнити робоче місце від усіх непотрібних для роботи предметів.
 - 2.4. Перевірити наявність на робочому місці (при необхідності) аптечки першої, до медичної, допомоги.
 - 2.5 Привести в охайність зовнішній вигляд, свій спеціальний одяг (одяг, котрий повинен бути підібраний по зросту, рукава повинні бути застебнутими).
 - 2.6 Знаходитися у приміщенні кабінету у верхньому одязі, головному уборі, бігати, користуватися відкритим вогнем, самовільно відкривати вікна
- КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЕНО**
- 2.7 Перед початком роботи працюючі при кабінеті студенти, повинні слухати інструктаж по охороні праці на робочому місці. Цей вид інструктажу проводить викладач чи керівний групи, підгрупи чи ланки студентів, що виконує роботу, з обов'язковою реєстрацією в журналі інструктажів при

кабінеті.

РОЗДІЛ 3

ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

- 3.1 Слідкуйте за тим, щоб на столах та робочих місцях знаходились тільки необхідні учбові посібники, інструкції, прилади та обладнання, що відносяться до роботи чи занять.
- 3.2 Забороняється доторкатися руками до обертових частин приладів та обладнання, чистити, обтирати їх до повної зупинки усіх частин, використати прилади не за призначенням.

3.3 ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ

самовільно переходити з одного робочого місця на друге без дозволу керівника занять, вмикати чи вимикати на інших робочих місцях прилади, обладнання, елементи електромережі тощо.

- 3.4 У випадку погіршення самовідчуття припинити роботу та звернутися до керівника занять, теж саме слід зробити у разі отримання травми (мікротравми).

3.5 При використанні гострих предметів (леза, ножа, викрутки) ні в якому разі не повертайте їх у свій бік чи на себе, на своїх товаришів з тим, щоб уникнути поранень.

- 3.6. По закінченню дослідів, виміру, чи знятті необхідних показників, зняти (вимкнути) напругу на приладі, механізмі чи обладнанні.
- 3.7 **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ** самовільно відкривати вікна приміщення, викидати через них які завгодно предмети, навіть звичайний шматок паперу.
- 3.8 При порушенні нормальної роботи приладів, механізмів або обладнання, його поломці та інше, негайно припинити роботу, вимкнути подачу енергії та повідомите про це керівника занять.

РОЗДІЛ 4

ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПО ЗАКІНЧЕННІ РОБОТИ

- 4.1 По закінченню роботи привести робоче місце у чистий, охайний первинний стан:

- Відключити електроприлади, обладнання та блоки живлення калькуляторів, комп'ютерів з розетки;
- роз'єднати електроживлення інструментів та обладнання;
- здати інструменти, блоки живлення, документацію і літературу черговому.

- 4.2. Закінчивши роботу обов'язково перевірити наявність та справність приладів чи обладнання, вимкнути електричний струм, освітлення, закрити вікна. Перевірити чистоту робочого місця, при необхідності прибрати його та здати керівнику занять, повідомивши його про виявлені недоліки.

РОЗДІЛ 5 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПРИ АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1 При порушенні режимів роботи обладнання, інструментів, діючих макетів, механізмів та інших демонстраційних приладів негайно вимкніть подачу електричної енергії.
- 5.2 Закінчувати роботу при виникненні аварійної ситуації **КАТЕГОРИЧНО ЗАЮРОНЯЄТЬСЯ**.
- 5.3 При виникненні аварійної або небезпечної ситуації, негайно повідомити про це керівнику занять для відповідного реагування.
- 5.4 При виникненні нещасного випадку, надати допомогу потерпілому та прийняти міри для негайного виклику по номеру **1-0-3** швидкої допомоги чи медичного працівника коледжу.
- 5.5 Сприяти розслідуванню аварійних, травмонебезпечних ситуацій чи нещасних випадків.

У разі пожежі, треба припинити роботу, негайно повідомити про це особам, які відповідають за безпеку перебування студентів у кабінеті та за експлуатацію обладнання, інструменту, ЕОМ, а також викликати по номеру **1-0-1** пожежну охорону і приступити до гасіння пожежі під керівництвом керівника, викладача. При потребі забезпечити негайну евакуацію з аварійного кабінету чи місця роботи.

РОЗДІЛ 6 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКА ЗА ПОРУШЕННЯ.

6.1. Відповідальність за організацію безпеки проведення занять покладається на керівника, викладача.

6.2. При порушенні правил та вимог по схороні праці, при проведенні практичних робіт та інших видів занять студенти, ще допустили порушення вимог охорони праці і пожежної безпеки відстороняються від виконання робіт та направляються на повторне вивчення цієї інструкції.

Всі керівники занять, студенти незалежно від форм та методів їх проведення за порушення вимог охорони праці в залежності від їх важності та наслідків можуть бути притягнуті до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної або кримінальної відповідальності згідно діючих нормативно-правових актів у встановленому порядку.

6.3. Дисциплінарна відповідальність полягає в оголошенні зауважень письмової догани, суворої догани, недопущень до роботи, оголошення наказом по коледжу.

6.4. Адміністративна відповідальність полягає у накладенні штрафу та стягнення його через бухгалтерію коледжу на підставі відповідного акту контролюючого органу, що встановив і документально оформив випадок порушення у встановленому порядку. Таке право надається Інспекторам Держгірнагляду та інспекторам ДСНС.

6.5. Матеріальна відповідальність полягає у відшкодуванні збитків

особами, по вині яких трапилось руйнування, аварії, знищення матеріальних цінностей, машин, обладнання. Сюди ж відносяться збитки від травматизму.

6.6. Кримінальна відповідальність полягає у покаранні виправними роботами строком до 1-го року, а при важких наслідках травматизму позбавлення волі строком до 5-ти років у встановленому чинним законодавством порядку.

Розробив _____
(куратор, керівник підрозділу) (підпис) (прізвище ініціали)

«__» _____ 20__ року